

Ook kunnen de dekschilden meer of minder gereduceerd zijn, vooral goed te zien bij glimwormen.

Vroeger hebben vele van deze verschillen aanleiding gegeven tot het als afzonderlijke soorten beschrijven van mannetje en wijfje.

Gevraagd naar de funktionele betekenis van deze verschillen, meent de heer Poot te moeten vaststellen, dat zij een rol zullen spelen bij de balts van de dieren. Er is echter niet veel over bekend.

Tenslotte ontwikkelt zich een gedachtenwisseling over de waarde van een excursie in wintertijd in de besneeuwde Ardennen. Landschapelijk moet zo'n tocht van enorm grote schoonheid zijn. Ook voor het beter begrip van erosieverschijnselen is dit bezoek van betekenis.

NIEUWS UIT VENLO

Op woensdag 13 februari vergaderden de „Vrienden der natuur” tezamen met de kring Venlo van het Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap in Café Restaurant National. De heer Kortenbout van der Sluijs, conservator van het Rijksmuseum van Geologie en Mineralogie te Leiden, hield een causerie over „Noord-Limburg in het begin van het IJstijdvak”, waarvan hier de korte samenvatting volgt.

Het IJstijdvak begon ruwweg 1 miljoen jaar geleden en hoogstwaarschijnlijk is het nog niet afgelopen. Het is niet steeds koud geweest, maar er was een afwisseling van koude en warme tijden. Vermoedelijk zijn er tot nu toe zes koude tijden geweest en leven we in de zesde warme periode. Het IJstijdvak werd voorafgegaan door het warme Pliocene. Wel zijn er aanwijzingen, dat het Pliocene, dat in het begin nog een subtropisch klimaat had, steeds koelere periodes gekend heeft. Gedurende het Pliocene werd de klei afgezet, die in vele groeven in het Brachter Wald ontgonnen wordt. Hierin komen nog veel resten van exotische planten voor. Op een gegeven ogenblik wordt het echter zo koud, dat deze exotische planten, niet alleen in ons land, maar overal ten N. van de Pyreneeën en de Alpen uitsterven. In Noord-Limburg moet hier een open landschap geweest zijn met enkele groepjes bomen. Deze koude tijd staat bekend

als het Praetiglien. Het wordt echter spoedig weer warmer en het blijft dan een vrij lange tijd warm. In het begin van deze tijd zijn in Noord-Limburg door de Rijn (niet door de Maas) zand- en grindlagen afgezet en in het laatst van deze tijd ook kleilagen. Deze klei wordt tussen Venlo en Maalbeek (Belfeld) ontgonnen en heeft talrijke resten van planten en dieren geleverd, zodat we een aardig inzicht hebben gekregen in het klimaat van het landschap in Noord-Limburg in deze tijd, die genoemd wordt het Tiglien. Dat het toen warmer was dan tegenwoordig, blijkt b.v. uit het feit, dat er in de klei zeer veel druivepitten gevonden worden en de druif hier dus een zeer algemene wilde plant was. Ook leefden hier toen wilde apen. Deze apen hebben veel vruchten nodig om in leven te blijven, wat ook op een warmer klimaat dan het tegenwoordige wijst. Ze zullen wel veel van de druiven genoten hebben. Het landschap was rijkelijk doorsneden van kronkelende rivieren en beken. Van de zoogdieren, die hier toen leefden, zijn nu 23 soorten bekend en ook kennen we enkele vogels, een schildpad, een kikvors, verschillende vissen en land- en watermollusken. Aan deze warme tijd kwam echter weer een einde en de kleilaag werd bedekt door een laag fijn wit zand. Midden in dit zand zijn vorstspelen en andere verschijnselen gevonden, die op een koude tijd wijzen. Dit zand is niet door de Rijn afgezet en ook niet door de Maas. Waar het dan wel vandaan komt is niet precies bekend. Boven dit zandpakket vindt men op sommige plaatsen een fossiel bodemprofiel. Stuifmeelonderzoek toont aan, dat dit weer in een warme tijd ontstaan is. Soms is dit bodemprofiel weer verstoord door vorstspelen e.d., die er op wijzen, dat het later weer koud is geworden. Vermoedelijk is in deze koude tijd ook de afzetting begonnen van de grove zand- en grindlagen, die boven het fijnzandpakket liggen. Deze grove lagen zijn door een verwilderende rivier afgezet. Soms komen er kleilenzen in voor, die stuifmeel kunnen bevatten. Het is waarschijnlijk, dat een van deze lenzen weer in een warme tijd werd afgezet. In het gehele grove zand- en grindpakket zouden dus zowel een koude als een daaropvolgende warme tijd vertegenwoordigd zijn.

Voor deze interessante voordracht bestond grote belangstelling.